

TUTKIMUKSEN TUKIJA

TOIMINTAKERTOMUS 2017

DIABETESTUTKIMUSSÄÄTIÖ
STIFTELSEN FÖR DIABETESFORSKNING

MIKSI DIABETESTUTKIMUS ON KORVAAMATONTA?

Tyypin 1 diabetes on väkilukuun suhteutettuna Suomessa yleisempää kuin missään muualla maailmassa. Se on parantumaton sairaus, jonka puhkeamista ei voida ehkäistä.

Tyypin 2 diabeetikoita on Suomessa noin 300 000 ja liki 150 000 sairastaa sitä tietämättään. Sairaus etenee salakavalasti. Joskus se todetaan vasta esimerkiksi sydänveritulpan yhteydessä.

Kaikkiin diabetestyyppeihin liittyy alttius vakaville lisäsairauksille. Ne ovat usein diabetesta vaikeahoidoisempia, ja ilmenevät esimerkiksi verisuonissa, silmissä, hermostossa ja munuaisissa.

Diabetes aiheuttaa suurta inhimillistä kärsimystä ja sen hoito valtavia kustannuksia. Kalleimmaksi tulee lisäsairauksien hoito.

Tutkimus etsii syitä diabeteksen puhkeamiseen ja keinoja hoitoon. Se tukee hyvän hoidon ja hoitomenetelmien kehittämistä sekä lisäsairauksien ehkäisyä.

JOTTA DIABETESHAAVEET VOIVAT TOTEUTUA

"Haaveilen siitä, että 14-vuotiaan poikani ykköstyypin diabetes voitaisiin parantaa ja hän voisi elää terveeseen elämään ja nauttia kaikesta mitä siihen elämään kuuluu joutumatta huolehtimaan vakavan sairauden hoitamisesta."

"Haaveilen terveistä vuosista ilman lisäsairauksia."

"Haaveilen, että ykköstyypin syntysyy tunnistetaan ja sairastumiset estetään. Ja että ykköstyypin hoitoon löydetään pysyvä ratkaisu ja lapseni paranee."

"Haaveeni olisi se että mulla olisi pumppu niin että kun insuliinia pistettäis se ei sattuis ja että diabetesta ei olisi ollenkaan. (6 v)"

Suomen Diabetesliitto kokosi diabeteshaaveita vuonna 2017. Omia haaveitaan jakoivat kaikenikäiset diabeetikot ja diabeetikoiden läheiset.

 Kaikki haaveet löytyvät osoitteesta: www.diabetes.fi/diabeteshaave

SISÄLLYSLUETTELO

- 2 Miksi diabetesta tutkitaan
- 3 Diabeteshaaveita
- 5 Tutkijat tarvitsevat tukea
- 6 Diabetestutkija Heikki Koistinen
- 9 Diabetestutkija Valma Harjutsalo
- 14 Apurahansaajien valinta
- 19 Toimintakertomus
- 39 Tilintarkastuskertomus
- 44 Lahjoittajat
- 46 Arvokas tapa tukea
- 48 Tue tutkimusta

Ulkoasu ja kuvitus: Julia Prusi
Toimitus: Pirta Salomaa
Paino: Hämeen Kirjapaino Oy

Diabetestutkimussäätiö sr
Suomen Diabetesliitto
Näsilinnankatu 26
33200 Tampere
p. 03 2860 111

diabetestutkimus@diabetes.fi
www.diabetestutkimus.fi

DIABETESTUTKIJAT TARVITSEVAT TUKEAMME

Diabetes koskettaa lähes jokaista meistä. Suomessa on noin puoli miljoonaa diabeetikkoa; lapsia, sisaruksia, puolisoita, isovanhempia ja ystäviä. Diabetestutkimusta tehdään heidän auttamiseksi. Siihen kiteytyvät haaveet paremmasta hoidosta ja elämänlaadusta – tulevaisuudessa jopa diabeteksen voittamisesta.

Diabetestutkimussäätiö on ainoa täysin suomalainen pelkästään diabetestutkimusta tukeva säätiö. Olemme perustamisestamme lähtien tukenet diabetestutkijoita nykyrahassa mitattuna noin 8,5 miljoonalla eurolla.

Suomalainen diabetestutkimus on kansainvälisesti vertaillen aivan huippua. Me olemme tutkimusmyönteistä kansaa, ja kun tutkimusta tehdään myönteisvaikutuksellamme, näkyvät sen tulokset diabeteksen hoidon käytännöissä.

Korkealuokkaisen tutkimuksen tekeminen on kuitenkin valtavan kallista, ja valtion tutkimusrahoitusta on leikattu kovalla kädellä. Siksi diabetestutkijat tarvitsevat tukeamme.

Katso tämän julkaisun takakannesta, kuinka sinäkin voit auttaa tutkimuksen tekijöitä ja sitä kautta kaikkia diabeetikoita. Lämmin kiitos tuestasi.

”Tutkimusrahoituksen järjestäminen on aina vaan epävarmempaa. Sen leikkaukset ovat ajaneet lääketieteen kivijalan, kliinisen tutkimuksen, ahtaalle.”

– Diabetestutkimussäätiön hallituksen puheenjohtaja professori **Mikael Knip**

MENTORIEN KANNUSTUS VIITOITTI URAN

Kun diabetestutkija, dosentti **Heikki Koistinen** istahtaa Helsingissä taksin takapenkille, saattaa ratin takana olla tuttu mies.

Diabetestutkija Heikki Koistinen
Kuvittaja: Julia Prusi. Kuvaaja: Annika Rauhala

Sadan tuhannen euron suurapurahamme saanut Koistinen tutkii tyypin 2 diabetesta. Taksinkuljettajat vievät tutkimusta eteenpäin omalla tärkeällä panoksellaan.

- Otamme heiltä näytteen reisilihaksesta lihaksen aineenvaihdunnan tutkimista varten, Heikki Koistinen kertoo.

Tutkimukseen sisältyy terveystarkastus. Siinä havaittu jo puhjennut tyypin 2 diabetes tai suurentunut riski sairastua on jättänyt taksinkuljettajiin myös muistijälkiä.

- Muutama minut tunnistanut kyyditsijä on spontaanisti alkanut kertoa, kuinka tutkimukseen osallistuminen on tukenut heitä elämäntaparemontin aloittamisessa. Ratin takana on saattanut istua toistakymmentä kiloa kevyempi kuski, Koistinen myhäilee.

Katse kaukana tulevaisuudessa

Koistisen työhuoneesta Meilahden Tornisairaalan 15. kerroksesta näkee kauas, aina horisonttiin asti. Siellä siintää myös Koistisen tutkimusryhmän päämäärä.

- Tavoitteenamme on tunnistaa uusia tyypin 2 diabeteksen riskiin vaikuttavia tekijöitä sekä löytää uusia hoitokeinoja. Koska tutkimusaihe on laaja, riittää avoimia kysymyksiä vielä vuosiksi. Tutkijan on hyväksyttävä, että maali on kaukana.

Se, että Koistinen valitsi elämänurakseen diabetestutkimuksen, on suomalaisten huippututkijoita ansiota.

- Kuulin vastavalmistuneena lääkärinä professori **Marja-Riitta Taskisen** sekä professori **Markku Laakson** diabetesluennot. Diabetes ja aineenvaihdunta innostivat aiheena minua niin, että hakeuduin Helsingin yliopistollisessa keskussairaalassa toimineeseen dosentti **Veikko Koiviston** diabetes-tutkimusryhmään.

Koistinen on tehnyt tutkimustyötä yli 20 vuotta. Tutkimustyön lihaksen aineenvaihdunnan parissa hän aloitti pian sen jälkeen, kun oli väitellyt lääketieteen tohtoriksi vuonna 1999.

Koistinen jakaa aikansa tutkimustyön, lääkarintoimen ja opetustyön välillä. Hän sanoo jaon olevan tasakolmannes kullekin, mutta ei kerro työtuntiensä määrää.

Sisätautien ja endokrinologian erikoislääkärinä Helsingissä toimiva Koistinen arvioi, että lääkärintyö hyödyttää tutkimusta ja päinvastoin.

- Tutkijakoulutus auttaa erottamaan jyvät akanoista, se helpottaa päätöksentekoa potilastyössä. Toisaalta kliininen kokemus edesauttaa todella tärkeiden tutkimuskysymysten tunnistamista.

Turvattu rahoitus edistää tutkimusta

Koistisen mukaan kasvamassa on lahjakas nuorten tutkijoiden sukupolvi. Diabetestutkimuksen jatkuvuus kuitenkin huolettaa.

- Tutkimusrahoituksen väheneminen on ajanut tutkijat ahtaalle, ja valitettavasti yhä suurempi osa ajasta kuluu resurssien varmistamiseen, Koistinen kuvaa tutkimuksen nykytilaa Suomessa.

- Jotta tutkimus olisi houkutteleva uravaihtoehto nuorille lääketieteilijöille, pitäisi tutkimusrahoituksessa tehdä tuntuva korjausliike, ja luoda mahdollisuudet pitkäjänteiseen työhön.

Diabetestutkimussäätiön suurapuraha mahdollistaa Koistisen tutkimusryhmän työn kahden vuoden ajaksi. Ryhmää rahoittavat myös HUS ja eräät muut säätiöt.

Lue lisää Heikki Koistisen tutkimuksesta:
www.diabetestutkimus.fi/koistinen

NUMEROIDEN TAUSTALLA ON AINA IHMINEN

Kun kuvittelet diabetestutkijan työnsä ääreen, saattaa mieleesi tulla valkoinen takki ja laboratorio. Mutta filosofian tohtori, dosentti **Valma Harjutsalo** ei pidä istuttaa mikroskoopin ääreen. Hän tutkii numeroita.

Diabetestutkija Valma Harjutsalo
Kuvittaja: Julia Prusi. Kuvaaja: Annika Rauhala

Yhä useammalla diabetestutkijalla on tänä päivänä muu kuin lääketieteellinen peruskoulutus. Niin myös Valma Harjutsalolla.

Matemaattiseksi ihmiseksi itseään kutsuma Harjutsalo opiskeli 1990-luvulla tilastotiedettä ja matematiikkaa, mutta oli kiinnostunut myös genetiikasta. Kun hän etsi kesätöitä, astui sattuma sopivasti peliin.

- Silloinen Kansanterveyslaitos haki työntekijää projekteihin, joissa tutkittiin diabetekseen liittyvää genetiikkaa ja epidemiologiaa. Työ vaikutti kiinnostavalta, ja tulin ilokseni valituksi, Harjutsalo muistelee.

Työ diabetestutkimuksen parissa erosi aika tavalla Harjutsalon aiemmista kesäpesteistä.

- Olin ollut kesätöissä rakennustyömailla ja arkkitehtitoimistoissa. Rakentaminen on minusta kiehtovaa, mutta vaihdoin silti jo pitkälle edenneet arkkitehtuurin opintoni tilastotieteeseen.

Uutta tietoa munuaistaudin ilmaantuvuudesta

Harjutsalo työskentelee vanhempana tutkijana FinnDiane-tutkimuksessa, jota tehdään Folkhälsanin tutkimuskeskuksessa ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen Kansanterveyden edistämisen yksikössä Helsingissä.

Diabetestutkimussäätiöltä vuonna 2017 saamansa 25 000 euron apurahan turvin Harjutsalo voi maksaa palkkaa väitöskirjatyöntekijälle.

- Lääketieteen opiskelija selvittää hankkeessamme munuaistaudin ilmaantuvuutta tyyppin 1 diabeetikoilla. Työ on aikaa vievää, sillä satunnaisesti valittujen diabeetikoiden tiedot seulotaan potilaskertomuksista ympäri Suomen.

Tietoa diabeettisen munuaistaudin ilmaantuvuudesta Suomessa ei ole aiemmin koottu tällä tavoin.

- Nykytietämyksen mukaan yksi kolmesta suomalaisesta tyyppin 1 diabeetikosta sai-

rastuu diabeettiseen nefropatiaan, mutta tätä tietoa ei voi enää pitää varmana. Varmemmin tiedetään, että siihen sairastutaan aiempaa myöhemmin eli tyypillisimmin noin 20–24 diabetesvuoden jälkeen.

Diabeetikoiden ennusteet parantuneet

Tietokone ja tilastolliset menetelmät ovat Harjutsalon tärkeimpiä työkaluja, kun hän etsii vastauksia tutkimuskysymyksiinsä. Tiedon karttuminen synnyttää usein uusia kysymyksiä.

- Vaikka diabeetikolla ei olisi pienten verisuonten komplikaatioita eli retinopatiaa tai nefropatiaa, on hänen riskinsä valtimosairauksiin silti 2–3-kertainen muuhun väestöön verrattuna. Sitä miksi näin on, täytyy tutkia edelleen.

Diabeteksen lisäsairauksien ohella diabeetikoiden ennen aikaista kuolleisuutta selvittävä Harjutsalo on vakuutunut siitä, että diabeetikoiden elämässä mennään kohti parempaa.

Tilastoista löytyy nimittäin myös paljon positiivisia uutisia.

- Tyypin 1 diabeetikoiden elinajan odote on kohonnut huomattavasti, loppuvaiheen diabeettisen munuaissairaudenkin ennuste on parantunut ja retinopatia on yhä harvemmin syy sokeutumiseen.

Harjutsalo toivoo työstään olevan käytännön apua diabeetikoille, muille diabetestutkijoille ja päätöksentekijöille.

- Tutkimustulokseni voivat vaikuttaa diabeteksen hoitoon. Ne tarjoavat myös työkaluja diabeteksen ja lisäsairauksien ehkäisyyn sekä päätöksentekoon vaikuttavaa tietoa.

Lue lisää Valma Harjutsalon tutkimuksesta:
www.diabetestutkimus.fi/harjutsalo

**Jaamme
saamamme
lahjoitukset
lyhentämättöminä
diabetestutkijoille.**

MITEN APURAHAMME SAAJAT VALITAAN?

Suomessa työskentelevät diabetestutkijat voivat hakea apurahojamme kerran vuodessa, hakuaika on tammikuussa. Haettava summa on tällä hetkellä yhteensä 550 000 euroa, ja apurahan saa noin 20 diabetestutkijaa tai -tutkimusryhmää. Suurin yksittäinen apuraha on noin 100 000 euroa.

Myönsimme ensimmäisen apurahamme, 4 000 mk, vuonna 1978. Sen sai patologian erikoislääkäri **Alli Reinilä** Oulun yliopistosta.

Vuosittain jaettava apurahasumma ratkeaa yksityishenkilöiltä ja yrityksiltä saamiemme lahjoitusten määrän sekä huolella hoidetun sijoitustoimintamme tuottojen perusteella.

Tukijoitamme on kiittäminen siitä, että olemmevoineetsäännöllisesti korottaa apurahasummaa; ensimmäinen vuonna 1978 myöntämämme apuraha oli 4 000 markkaa.

Tavoitteenamme joka tapauksessa on, että summa säilyy aina vähintään edellisvuoden tasolla. Kaikkiaan olemme tukeneet diabetestutkimusta nykyrahasa mitattuna 8,5 miljoonalla eurolla.

Apurahahakemuksia saamme vuosittain noin 110 eli harvempi kuin joka viides hakija saa apurahamme. Moni tärkeä tutkimushanke ja hyvä tutkija jää siis valitettavasti vaille tukea.

Tieteellinen taso ratkaisee

Hakemusten ensisijainen arviointiperuste on tutkimushankkeen tieteellinen taso. Tutki-

joiden tulee kuvata hakemuksessaan tarkkaan hankkeensa tavoitteet sekä kertoa, mihin tarkoitukseen apurahaa hakevat.

Hakemukset arvioi tieteellinen valiokuntamme. Kaikki hakemukset arvioidaan omassa kategoriassaan eli esimerkiksi suurapurahaa hakevien senioritutkijoiden hakemuksia ei verrata vaikkapa väitöskirjan tekijöiden hakemuksiin.

Tieteellisen valiokunnan jäsenet antavat sähköisessä arviointijärjestelmässä kullekin hakemukselle pisteitä yhdestä viiteen. Paras arvosana on viisi pistettä.

Päätöksen tekee hallituksemme

Valiokunnan viisi jäsentä arvioivat hakemukset toisistaan tietämättä eli he eivät näe muiden antamia pisteitä. Ne näkee vain tieteellisen valiokunnan sihteeri. Tätä avaintehtävää on jo vuosia hoitanut dosentti **Leena Moilanen** Kuopiosta.

Valiokunnan sihteeri laskee keskiarvon kullekin hakemukselle annetuista pisteistä. Hänen laatimansa kooste toimii

keskustelun pohjana, kun tieteellinen valiokunta kokoontuu laatimaan esityksen apurahojen jaosta.

Päätöksen apurahan saajista tekee huhtikuun lopulla kokoontuva hallituksemme. Päätöksenteon pohjana toimii tieteellisen valiokunnan esitys.

Hallituksen jäsenet eivät voi saada apurahaamme, ja ovat jäävejä päättämään apurahoista tutkimushankkeille, joissa ovat itse jollain tavoin osallisina.

Parhaat tulevat rahoitetuiksi

Tieteellisen valiokuntamme jäsenet ovat kokeneita diabetestutkijoita. Jäsenyys valiokunnassa kestää kolme vuotta, kolmantena jäsenyysvuonnaan yksi on vuorollaan puheenjohtaja.

Valiokunnassa, samoin kuin hallituksessamme, työskentely on vapaaehtoistyötä. Sen jäsenet eivät siis saa palkkaa tehtävästään. He eivät myöskään voi itse hakea apurahaamme valiokuntatyöskentelynsä aikana.

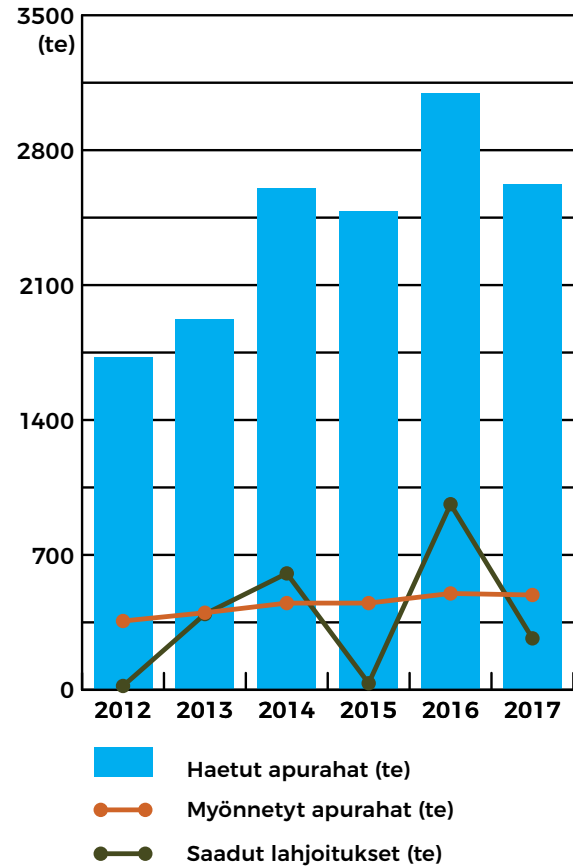
Tieteellisen valiokuntamme puheenjohtajana vuonna 2017 toiminut professori **Jorma Toppari** Turun yliopistosta korostaa, että arvioitsijat jättävät arvioimatta ne hakemukset, joihin liittyvissä tutkimuksissa heillä on jokin rooli.

- Kun arvioitsija on jäävi, hän ei osallistu edes hakemusta koskevaan keskusteluun, arvostelusta puhumattakaan, Toppari sanoo.

Toppari on vakuuttunut, että arvioinnin perusteella hakemukset järjestyvät aina siten, että korkealuokkaiset hankkeet ja parhaat tutkijat saavat rahoitusta.

- Työskentelen myös Suomen Akatemian Terveystutkimuksen toimikunnassa. Siellä hakemusten arviointia tehdään hyvin pitkälti samaa protokollaa noudattaen kuin Diabetestutkimussäätiössä. Molemmissa on luotettavat vakiintuneet käytännöt, Toppari sanoo.

Vuosina 2012–2017 apurahaamme haki 445 eri diabetestutkijaa. Apurahan sai samana aikana 110 eri tutkijaa.

Kuvaaja: Vuosina 2012-2017 saamamme lahjoitukset sekä haetut ja myönnetyt apurahat (tuhansina euroina)

Toimintakertomus 1.1.–31.12.2017

DIABETESTUTKIMUSSÄÄTIÖN TOIMINTA-AJATUS

Diabetestutkimussäätiön tarkoituksena on edistää kansainvälisesti korkeatasoista suomalaista diabetestutkimusta, jonka tavoitteena on diabeteksen ehkäisy, diabeteksen hoidon tehostaminen ja diabeetikoiden hyvinvointi.

Arvot

- ihmisarvon kunnioittaminen
- eettisyys
- avoimuus
- tieteellisyys
- riippumattomuus
- yhteistyökykyisyys
- kehityshalukkuus

Toimintastrategia

Tarkoituksensa toteuttamiseksi Diabetes-tutkimussäätiö harjoittaa monipuolista varainhankintaa sekä tuottavaa ja turvaa-va sijoitustoimintaa. Varallisuutensa sallimissa puitteissa säätiö jakaa vuosittain

apurahoja suomalaisille diabetestutkimushankkeille.

Toiminta-ajatuksensa toteuttamiseksi säätiö tiedottaa diabetestutkimuksen tuloksista ja omasta toiminnastaan. Säätiö voi osallistua Diabetesliiton tiedotustoimintaan, joka parantaa kansalaisten tietämystä diabeteksen riskitekijöistä ja ehkäisykeinoista, diabeteksen hoidosta ja diabeetikona elämisestä.

Säätiö arvostaa kansanterveyden edistämistyötä, jolla on kiinnekohtia diabeteksen ehkäisyyn ja hoitoon, kuten lihavuuden ehkäisyyn, sydän-terveyden parantamiseen ja liikunnan edistämiseen.

Säätiön toimintatavat ovat hallinnollisesti joustavia. Säätiö toimii yhteistyössä Diabetesliiton kanssa.

Laatupolitiikka

Tuemme diabetekseen liittyvää korkeatasoista tieteellistä tutkimustyötä ja tutkimustulosten tunnetuksi tekemistä. Toimintaa kehitetään jatkuvasti ottaen huomioon ympäristön muutokset.

Olemme kaikissa ratkaisuisamme riippumattomia ja puolueettomia

Toimintamme perustuu apurahojen jaon suhteen parhaaseen diabetesasiantuntemukseen ja varainhoidon suhteen parhaaseen sijoitusasiantuntemukseen.

Useat yksityishenkilöt ovat testamentanneet säätiölle asuntoja ja muuta omaisuutta. Lisäksi olemme saaneet merkkipäivä- ja muita lahjoituksia. Vastuu näiden varojen hallinnasta edellyttää säätiöltä moitteetonta ja tehokasta toimintaa diabetestutkimuksen hyväksi.

Tilaa testamenttioppaamme

Maksuton testamenttiopas opastaa testamentin tekijää ja sisältää valmiin testamenttimallin. Oppaan tekstit ovat myös ruotsiksi. Tilaa opas soittamalla asiamiehellemme

p. 0400 723 660 / Jarmo Riihelä tai lähetä sähköpostiviesti jarmo.riihela@diabetes.fi.

Lisätietoa testamenttilahjoittamisesta löytyy verkkosivuiltamme: www.diabetestutkimus.fi/tue

TOIMINTAKERTOMUS 1.1.–31.12.2017

Diabetestutkimussäätiön tarkoituksena on tukea diabetekseen liittyvää tieteellistä tutkimustyötä ja tutkimustulosten tunnetuksi tekemistä.

Toteutamme tarkoitustamme jakamalla apurahoja tieteelliseen tutkimustyöhön ja julkaisutoimintaan. Pyrkimyksenä on diabeteksen ja sen aiheuttamien lisäsaikarauksien ja sosiaalisten haittojen ennaltaehkäiseminen ja vähentäminen sekä diabeteksen hoidon kehittäminen.

Kulunut vuosi oli 41. toimintavuotemme. Perustamisestamme lukien olemme jakanee apurahoja yhteensä 6 938 950 euroa, mikä on vuoden 2017 rahaksi muutettuna 8 091 761 euroa.

Apurahat 2017

Kaksivuotisen 100 000 euron apurahamme sai lääketieteen tohtori **Heikki**

Koistinen, jonka tutkimusryhmä selvittää insuliiniresistenssin syntyyn vaikuttavia mekanismeja. Tutkimuksen päämääränä on saada täysin uutta tietoa tyypin 2 diabeteksen puhkeamisen syistä sekä löytää keinoja insuliiniresistenssistä kärsivien potilaiden aineenvaihdunnan parantamiseen.

Filosofian tohtori **Jarno Honkanen** sai 50 000 euron kaksivuotisen apurahan tutkimukseen, jonka tavoitteena on löytää keinoja tyypin 1 diabeteksen puhkeamisen pysäyttämiseen. Lisäksi tutkimuksessa selvitetään, kuinka diabetekseen sairastuneiden haiman insuliinia tuottavien solujen elpymistä voitaisiin edistää.

Toinen 50 000 euron kaksivuotisista apurahoistamme myönnettiin lääketieteen tohtori **Hannele Uusitalo-Järviselle**. Hänen tutkimuksensa kohdistuu

näkövammaisuutta aiheuttavaan diabeettiseen retinopatiaan. Sen nykyisin tunnetut hoitomuodot eivät tehoa tai sovellu kaikille potilaille. Tutkimuksella pyritään edesauttamaan uusien hoitomuotojen kehittämistä.

Myönsimme apurahoja kaikkiaan 492 000 euroa yhteensä 22 tutkimushankkeeseen. Yksivuotisen noin 25000 euron apurahan sai kahdeksan hanketta ja henkilökohtaisen työskentelyapurahan 11 hakijaa.

Jälleen ennätysmäärä hakemuksia

Saimme enemmän hakemuksia kuin koskaan aiemmin, kaikkiaan 115 kappaletta. Hakemusten määrä on viime vuosina jatkuvasti noussut, esimerkiksi vuonna 2014 saimme 90 hakemusta.

Apurahahakemuksista 14 kpl kohdistui suurapurahoihin, 45 kpl yksivuotisiin hankeapurahoihin ja 57 kpl yksivuotisiin henkilökohtaisiin työskentelyapurahoihin.

Eniten hakemuksia, lähes 30 % kaikista hakemuksista, saimme Helsingin yliopistossa työskenteleviltä tutkijoilta. Tyypin 1 diabeteksen tutkimukseen haettiin tänä vuonna lukumääräisesti edellisvuotta enemmän apurahoja, kun taas tyypin 2 diabeteksen tutkimukseen vähemmän.

Kaksivuotinen suurapurahan, 100 000 euroa

Koistinen Heikki, LT, dosentti,
Tutkimuslaitos Minerva, HYKS, HUS, 100 000 €

Insuliiniresistenssin ja tyypin 2 diabeteksen syntyy vaikuttavat geneettiset ja molekyylitason mekanismit

Koistisen tutkimusryhmälle myönnetystä hankeapurahasta myönnettiin henkilökohtainen apuraha: **Mäkinen Selina**, FM, 16 400 €

Kaksivuotiset suurapurahat, 50 000 euroa

Honkanen Jarno, FT, Helsingin yliopisto,
50 000 €

Epidermaalisen kasvutekijän reseptorin, EGFR, polku tyypin 1 diabeteksen immuunisäätelijänä (Epidermal Growth Factor Receptor, EGFR, pathway as an immune regulator in type 1 diabetes)

Honkasen tutkimusryhmälle myönnetystä hankeapurahasta myönnettiin henkilökohtaiset apurahat: **Hartwall Linnea**, FM, 10 000 € ja **Knuus Katri**, FM, 10 000 €

Uusitalo-Järvinen Hannele, LT, Tampereen yliopisto, 50 000 €

Diabeettinen retinopatia; patologisen angiogeneesin ja verisuonivuodon molekyyli-tason mekanismit (Diabetic retinopathy; molecular mechanism of pathologic angiogenesis and vascular leakage)

Yksivuotiset hankeapurahat, noin 25 000 euroa

Harjutsalo Valma, FT, Folkhälsanin tutkimuskeskus, Helsingin yliopisto, HUS, 25 000 €

Diabeettisten mikro- ja makrovaskulaaritautilien aikatrendit ja tyypin 1 diabeetikoiden ennenaikainen kuolleisuus – mittavia epidemiologisia tyypin 1 diabeteksen tutkimuksia (Time trends in diabetic micro- and macrovascular complications and premature mortality in patients with type 1 diabetes – large-scale epidemiological studies on type 1 diabetes)

Hietakangas Ville, FT, Helsingin yliopisto, 25 000 €

Sokeriherkkien geenien säätelyn merkitys - fysiologiasta sairauteen (Sugar-responsive gene regulation - from physiology to disease relevance)

Juuti-Uusitalo Kati, FT, dosentti, Tampereen yliopisto, 25 000 €

Diabeettinen verkkokalvosairaus soluviljelymaljalla

Kaikkonen-Määttä Minna, FT, dosentti, Itä-Suomen yliopisto/Kuopio, 25 000 €

Geenien säätelyalueilla sijaitsevien polymorfismien rooli tyypin 2 diabeteksessä ja sepelvaltimotaudissa

Kivelä Riikka, LitT, dosentti, Helsingin yliopisto, Wihurin tutkimuslaitos, 25 000 €

Transkriptiofaktori Prox1 glukoosiaineenvaihdunnan säätelijänä (Transcription factor Prox1 – a potent regulator of glucose metabolism?)

Kivelän työryhmälle myönnetystä hankeapurahasta myönnettiin henkilökohtainen apuraha: **Gizaw Yosef Nebeyu**, FM, 12 300 €

Kummu Outi, FT, Oulun yliopisto, 25 000 €

Maksan, lihasten ja rasvan keskinäinen viestintä ja kudoksen sisäiset viestinnät PXR-säädelyssä energia-aineenvaihdunnassa ja insuliiniresistenssissä

(The liver-muscle-fat signaling axis and inter-tissue communication in PXR regulated energy metabolism and insulin resistance)

Kummun tutkimusryhmälle myönnetystä hankeapurahasta myönnettiin henkilökohtainen apuraha: **Karpale Mikko**, FM, 12 300 €

Pahkala Katja, TtT, dosentti, Turun yliopisto, 25 000 €

STRIP-tutkimuksen ravitsemusneuvonnan 26-vuotinen seuranta – vaikutukset insuliiniherkkyyteen

(The 26-year follow-up of the dietary intervention strip study – effects on insulin sensitivity)

Pahkalan tutkimusryhmälle myönnetystä hankeapurahasta myönnettiin henkilökohtainen apuraha: Pahkala Katja, 8 550 €

Saarimäki-Vire Jonna, FT, Helsingin yliopisto, 10 000 €

Diabeteksen mallintaminen ihmisen iPS-soluista erilaistettujen haiman saarekesolujen avulla

Henkilökohtaiset työskentelyapurahat, noin 10 000 euroa

Dadson Prince, TtM, FM, Turun yliopisto, 10 000 €

Lihavuusleikkauksesta johtuvat muutokset rasvakudoksen aineenvaihduntaan ja geenien ilmentymisen profiiliin sairaalloisessa lihavuudessa (Bariatric Surgery-induced Changes in Adipose Tissue Metabolism and Gene Expression Profile in Morbid Obesity)

Dahlström Emma, FM, Helsingin yliopisto, 10 000 €

Ylipaino ja lihavuus tyyppin 1 diabeetikoilla – geneettinen ja kliininen näkökulma

Dumont Vincent, FM, Helsingin yliopisto, 10 000 €

PACSIN2 podosyyteissä; merkitys nefriinin solunsisäisessä kuljetuksessa ja diabeettisen munuais-sairauden kehitymisessä (PACSIN2 in podocytes: role in the intracellular trafficking of nephrin and development of diabetic kidney disease)

Hakkarainen Pirjo, TtM, Itä-Suomen yliopisto/Kuopio, 10 000 €

Tyyppin 1 diabeetikoiden psykososiaaliset työelämähaasteet

Havula Essi, FT, Sydneyn yliopisto, 9 800 €

Optimaalista terveyttä sanelevan genetiikan, epigenetiikan ja ravinnon vuorovaikutuksen analysointia (Dissecting the interaction between genetics, epigenetics and nutrients that dictate optimal health)

Honkala Sanna, LitM, FM, Turun yliopisto, 10 000 €

Metabolisia sovelluksia terveiden miesten ja tyyppin 2 diabeetikoiden liikuntaharjoitukseen (Metabolic adaptations to exercise training in healthy men and subjects with type 2 diabetes)

Kataja Janne, LT, Turun yliopisto, 7 400 €

Diabeettisen ketoasidoosin hoitokäytäntöjen vertailu lapsilla: valtakunnallinen monikeskustutkimus

Laiho Jutta, FM, Tampereen yliopisto, 10 000 €

Enterovirusten toteaminen tyyppin 1 diabeetikoiden haimasta ja muista kudoksista

Mikk Mari-Liis, FM, Turun yliopisto, 10 000 €

Luokan I HLA-alleelien riskivaikutus LA-DR/DQ-haplotyyppisiin assosioituun tyyppin 1 diabe-

tekseen - kohti tarkempia ennustusmenetelmiä (HLA class I alleles affecting the type 1 diabetes risk conferred by the HLA-DR/DQ haplotypes – Towards more accurate prediction methods)

Pöllänen Petra Maria, LL, Helsingin yliopisto, 10 000 €

Geneettinen ja immunologinen luonnehdinta tyyppin 1 diabeteksen nopeasta ja hitaasta kehityksestä lapsissa, joilla on HLA-assosioitu alttius taudille (Genetic and immunological characterization of rapid and slow progression to type 1 diabetes in children with HLA-conferred disease susceptibility)

Viitasalo Anna, LL, Kööpenhaminan yliopisto, 9 800 €

Metabolisesti terveen lihavuuden genetiikka lapsilla (The genetics of metabolically healthy obesity in children)

Yksi henkilökohtaista työskentelyapurahaa hakenut tutkija veti hakemuksensa pois, kun säätiön tieteellinen valiokunta oli jo arvioinut hakemukset, ja tehnyt myöntöesityksen apurahoista päättävälle Diabetestutkimussäätiön hallitukselle. Tälle hakijalle ehdotettua apurahaa ei näin ollen jaettu lainkaan.

🔍 Apurahojen jakoperiaatteet:
[www.diabetestutkimus.fi/
jakoperiaatteet](http://www.diabetestutkimus.fi/jakoperiaatteet)

"Suomalainen diabetestutkimus etenee laajalla rintamalla perustutkimuksesta hoitokäytäntöihin, mikä näkyi jälleen erittäin korkeatasoisina apurahahakemuksina. Olisi hienoa, jos olisimme voineet osoittaa rahoitusta vieläkin useammalle tutkimushankkeelle."

– Diabetestutkimussäätiön tieteellisen valiokunnan puheenjohtaja professori **Jorma Toppari**

Viestintä

Säätiölle toteutettiin yhteistyössä Hill+Knowlton Strategies'n ja Vimma CC'n kanssa viestintästrategia. Strategia linjaa säätiön viestinnän tavoitteita, kohderyhmiä, kanavia, keinoja, resursseja ja sanoitusta.

Säätiön vuoden 2016 vuosikertomus jaettiin Suomen Diabetesliiton Diabetes-lehden tilaajille kesäkuun lehden mukana.

Varsinaisen toimintakertomuksen ohella vuosikertomus sisälsi neljä henkilöhaastattelua; haastatteluissa esiintyi kolme apurahan saanutta tutkijaa, säätiölle lahjoituksen tehnyt henkilö sekä säätiön asiamies. Lisäksi vuosikertomuksessa oli hallituksen puheenjohtajan katsaus säätiön 40-vuotisjuhlavuoteen ja diabetes-tutkimuksen näkymiin. Vuosikertomus on luettavissa säätiön verkkosivuilla.

Diabetes-lehdessä julkaistiin toimintavuonna kuusi säätiön ilmoitusta, yksi puolen sivun ilmoitus jokaisessa lehdessä. Ilmoitusten tavoitteena oli vedota

lahjoittajiin ja lisätä säätiön tunnettuutta viestinnän avainkohderyhmän eli diabetesyhdistysten jäsenten keskuudessa.

Lehti-ilmoituksissa säätiö onnitteli 100-vuotiasta Suomea ja muistutti, että diabetestutkimus voi mahdollistaa Suomen juhluvuonna syntyville lapsille jopa sata tervettä elinvuotta.

Säätiön apurahan saaneet ja heidän tutkimusaiheensa julkistettiin toukokuussa säätiön verkkosivuilla sekä Diabetesliiton verkkosivuilla. Lehdistötiedote apurahan saaneista jaeltiin Newsdesk-palvelun kautta, ja isoista apurahoista viestittiin lisäksi sähköpostitse apurahan saaneiden yliopistoihin ja kotikaupunkien päämedioihin.

Maailman diabetespäivän 14.11.2017 viestinnässä tehtiin yhteistyötä Suomen Diabetesliiton kanssa. Yhteinen teema oli raskausdiabetes.

Säätiö järjesti perinteisen maailman diabetespäivän yleisöluentotilaisuus-

tensa Biomedicumissa Helsingissä. Tilaisuudessa luennoivat säätiön tieteellisen valiokunnan jäsenet professori **Johan Eriksson** ja lääketieteen tohtori **Anu-Maaria Hämäläinen**. Erikssonin aihe oli raskausdiabetes ja tyypin 2 diabeteksen riski, Hämäläinen puhui lasten tyypin 1 diabeteksen syistä.

Molemmat Maailman diabetespäivän luennot ovat katsottavissa tallenteina Diabetesliiton Youtube-kanavalla.

Säätiön diabetestutkimus.fi-verkkosivuilla oli vuoden aikana runsaat 20 000 kävijää, mikä oli lähes kaksi kertaa enemmän kuin edellisvuonna. Suurin mielenkiinto sivuihin kohdistui apurahojen hakuaikana tammikuussa ja apurahojen saajien julkistuksen yhteydessä huhti-toukokuussa sekä Maailman diabetespäivän ympärillä marraskuussa.

Loppuvuodesta tehtiin päätös säätiön verkkosivujen uudistamisesta sekä Facebook-sivun perustamisesta. Verk-

kosivujen näkökulma uudistetaan "apurahasivustosta" "lahjoittajasivustoksi", ja ne, samoin kuin Facebook-sivu, avautuvat uudistuneina keväällä 2018.

Säätiön viestinnän käytännön toteuttamisesta vastasi Diabetesliiton verkkotoimittaja **Pirita Salomaa**.

Hallinto

Säätiön hallitus piti vuosikokouksensa 26.4.2017. Työvaliokunta kokoontui toimintavuonna neljä kertaa, varainsijoitusvaliokunta kuusi kertaa ja tieteellinen valiokunta kerran. Diabetesliiton verkkotoimittaja Pirita Salomaa ja tieteellisen valiokunnan sihteeri **Leena Moilanen** ovat osallistuneet säätiön hallituksen ja työvaliokunnan kokouksiin.

Säätiön puheenjohtajana toimi professori **Mikael Knip** ja varapuheenjohtajina toimivat KTM **Jouko Oksanen** ja LT **Markku Saraheimo**. Säätiön asiamiehenä on ollut merkonomi **Jarmo Riihelä**, joka on toiminut myös säätiön

hallituksen, työvaliokunnan ja varainsijoitusvaliokunnan sihteerinä. Dosentti Leena Moilanen toimi tieteellisen valiokunnan sihteerinä.

Säätiön taloushallinto ja viestintä hoidettiin Suomen Diabetesliitossa, joka veloitti edellä mainituista palveluista omakustannushinnan. Säätiö oli toimintavuonna Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunnan jäsen.

Säätiö on kaikissa toiminnoissaan noudattanut Hyvä hallintotapa -ohjeistusta, www.diabetestutkimus.fi/hallintotapa.

Lähipiiritoimet

Säätiölaki määrittelee, ketkä kuuluvat säätiön lähipiiriin. Diabetestutkimussäätiö ei ole suorittanut lähipiiriin kuuluville henkilöille kuin tavanomaisia palkkioita ja niihin verrattavia korvauksia tehdystä työstä.

Säätiön hallituksen jäsenille ei maksettu palkkaa eikä palkkioita.

Säätiön asiamiehelle maksettiin palkkaa ja palkkioita yhteensä 4 000,00 euroa.

Hallituksen jäsenille ja asiamiehelle maksettiin matkakulukorvauksia yhteensä 3 806,64 euroa.

Säätiön tilintarkastajan Idman & Vilen Grant Thornton Oy tilintarkastusyhteisön tilintarkastuspalkkio oli 2 103,71 euroa.

Säätiön hallituksen, tieteellisen valiokunnan ja varainsijoitusvaliokunnan jäsenille ei myönnetä apurahoja. Säätiön lähipiiriin kuuluvalla voidaan jakaa apurahoja samoin edellytyksin mitä ei-lähipiiriin kuuluvalla. Hallituksen ja tieteellisen valiokunnan jäsenet ovat esteellisiä käsittelemään lähipiiriinsä kuuluvien henkilöiden apurahahakemuksia.

Säätiön suppeaan lähipiiriin kuuluville ei annettu avustuksia, kokonaan tai osittain vastikkeettomia taloudellisia etuja eikä tehty taloudellisia toimia.

Säätiön suppeaan lähipiiriin kuuluville ei annettu rahalainoja, vastuita eikä vakuus- sitoumuksia.

Säätiö maksoi hallinto- ja viestintäpal- veluista Suomen Diabetesliitto ry:lle omakustannushinnan 13 366,71 euroa.

Sijoitustoiminta

Säätiön varat on sijoitettava pitkällä aika- välillä turvallisesti ja kilpailukykyisen vuo- sittaisen tuoton antavasti. Tavoitteena on, että vuosittain maksetaan apurahoina 3-5 % omaisuuden arvosta, ja että jaet- tavaa apurahasummaa ei tarvitse laskea edellisestä vuodesta. Lisäksi tavoitteena on, että omaisuuden reaaliarvo säilyy.

Säätiön varainsijoitusvaliokunta nou- datti säätiön hallituksen hyväksymää sijoitussuunnitelmaa.

Sijoitustoiminnassa otetaan huo- mioon säätiön hallituksen vahvistamat hyvän hallinnon periaatteet. Hallituk- sen ja varainsijoitusvaliokunnan jäse-

nille ei maksettu palkkioita, eikä heille myönnetty mitään suoria tai epäsuoria taloudellisia etuja.

Säätiön hyvän hallinnon periaatteissa korostetaan toiminnan perustumista asiantuntemukseen, tehokkuuteen, läpi- näkyvyyteen ja riippumattomuuteen. Tämä koskee myös sijoitustoimintaa. Kaikki toiminta tähtää säätiön toiminnan tarkoituksen toteuttamiseen, eikä toimin- nalla saa tuottaa kellekään säätiön toi- minnassa osalliselle omaa suoraa tai epä- suoraa taloudellista tai muutakaan etua.

Sijoitusten tuottotavoite muodostuu omai- suuden arvonsäilyvyydestä (inflaatiosta), jako-osuudesta, hallintokuluista ja pus- kurista. Vuoden 2017 tuottotavoite oli 5 % p.a. Säätiön sijoitusten tuotto oli 7,6 %.

Sijoitustoiminnassa on otettu huomi- oon linjaus jaettavan apurahasumman jatkuvuudesta, minkä johdosta apura- hasumma vuonna 2017 ylitti pitkän ajanjakson tavoitetason, 3,0 prosenttia omaisuuden käyvästä arvosta.

Sijoitusten tavoiteallokaatio vuoden alussa oli: osakkeet 25-70 %, korkoinstrumentit 15-60 %, rahamarkkinasijoitukset 0-20 %, asuinhuoneistot 5-20 % ja muut sijoitukset 0-20 %. Sijoitussalkun allokaatio oli koko vuoden tavoiteallokaation mukainen.

Sijoitusvuosi oli tavoitetta parempi. Sekä korkorahastot että osakesijoitukset tuottivat hyvin. Säätiön omaisuuden arvo oli vuoden lopussa 14 782 tuhatta euroa (edellisenä vuonna 13 748 te) markkina-arvoin laskettuna. Omaisuudesta oli vuoden lopussa korkosijoituksia 28 (38) %, osake- ja rahastosijoituksia 61 (51) % ja asunto-osakkeita 11 (11) %.

Sijoitusten nettotuotto tuloslaskelmassa oli 751 te (298 te). Kun omaisuuden käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen erotus eli omaisuuden arvostuserot nousivat vuoden aikana 338 te, oli sijoitusten kokonaistulos 1 089 te (878 te) eli 7,6 (8,3) % käyville arvoille laskettuna. Säätiön sijoitusten tuotto on ollut viimeisen viiden vuoden aikana keskimäärin 7,2 % vuodessa, ja viimei-

sen kymmenen vuoden aikana keskimäärin 5,5 % vuodessa.

Useat yksityishenkilöt ovat testamentanneet säätiölle asuntoja ja muuta omaisuutta. Lisäksi säätiö on saanut merkkipäivä- ja muita lahjoituksia. Vastuu näiden varojen hallinnasta edellyttää säätiöltä moitteetonta ja tehokasta toimintaa diabetestutkimuksen hyväksi.

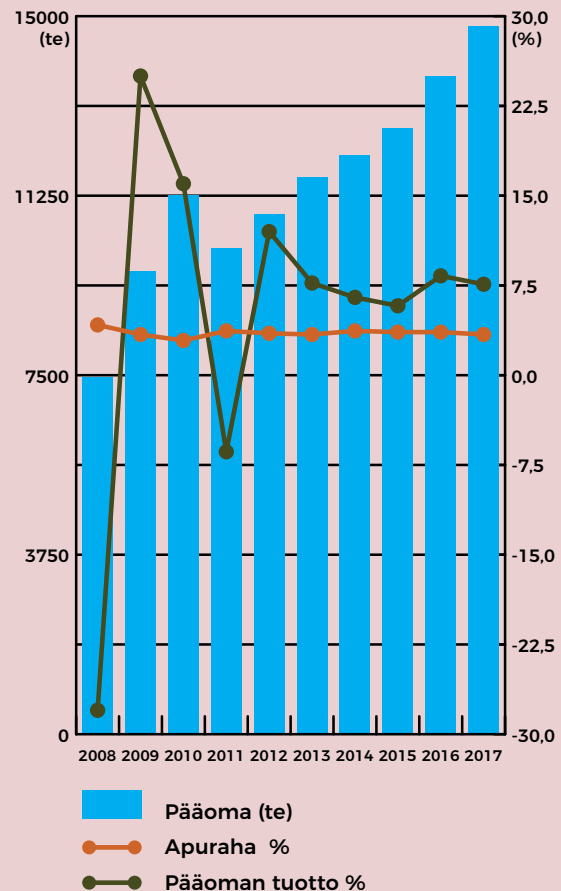
Testamenttilahjoittajia kunnioitetaan. Lahjoituksena saatuja asuinhuoneistoja pidetään pitkäaikaisena osana sijoitussalkkua kuitenkin markkinatilanteen ja tavoiteallokaation puitteissa. Testamenttilahjoitukset ja muut lahjoitukset tulevat jatkossakin muodostamaan merkittävän osan säätiön tulorahoituksesta.

Säätiö vastaanotti vuoden aikana lahjoituksina 267 (963) te; yhden testamenttilahjoituksen 239 te ja muita lahjoituksia yhteensä 28 te.

Merkittävin lahjoitus oli Terhi Huopion testamenttilahjoitus, josta perustettiin Terhi Huopion muistorahasto. Säätiön suurimmat rahastot ovat Osmo Töyrylän, Raimo Ristaniemen, Paavo Tikan, Hanna Kohmon, Saara Hurmeen ja Riitta Alpiston muistorahastot. Erittely rahastoista ilmenee säätiön taseesta.

Maailmantalouden ja pääomamarkkinoiden kehitys asettavat jatkuvia haasteita sijoitustoiminnalle. Talouden kasvu on epätasaista. Korkotaso on alhainen ja osakemarkkinaindeksit ovat korkealla tasolla. Ainakin lyhyellä tähtämällä pitkäaikaisten tuottotavoitteiden saavuttaminen on haasteellista. Pääomamarkkinoiden ohella geopolittiset riskit heiluttavat markkinoita.

Säätiön taloudellinen tila mahdollistaa kuitenkin tutkimuksen rahoituksen pitämisen vähintään nykyisellä tasolla.

Kuvaaja: Pääoma käyvin arvoin (te), pääoman tuotto-prosentti ja apurahojen osuus pääomasta prosentteina.

VARSINAINEN TOIMINTA

KULUT

Myönnetyt apurahat

-492 000,00

-499 650,00

Henkilöstökulut

-4 220,00

0,00

Poistot

0,00

-1 033,20

Muut kulut

-144 495,01

-109 488,44

VARSINAINEN TOIMINTA YHTEENSÄ

-640 715,01

-610 171,64

VARAINHANKINTA

TUOTOT

Lahjoitukset

20 724,00

19 572,00

Nimikkorahastolahjoitukset

246 003,33

943 385,55

VARAINHANKINTA YHTEENSÄ

266 727,33

962 957,55

TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ

-373 987,68

352 785,91

SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA

TUOTOT

815 573,18

368 728,17

KULUT

-65 010,29

-70 367,64

SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA YHTEENSÄ

750 562,89

298 360,53

Tuotto-/kulujäämä

376 575,21

651 146,44

Siirto rahastoon

-246 003,33

-943 385,55

TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)

130 571,88

-292 239,11

Tuloslaskelman tarkemmat erittelyt: www.diabetestutkimus.fi/tuloslaskelma

VASTAAVAA	2017	2016
PYSYVÄT VASTAAVAT		
MUU KÄYTTÖOMAISUUS		
Muu käyttöomaisuus	0,00	700,00
SIJOITUSOMAISUUS		
Osakkeet	639 829,36	744 342,72
Asunto-osakkeet	1 110 238,49	1 101 238,49
Osakerahastot	5 517 787,80	4 125 117,45
Korkorahastot	1 889 748,20	2 157 733,70
Joukkovelkakirjalainat	776 902,13	1 531 541,63
Muut sijoitukset	1 052 475,50	519 652,60
	10 986 981,48	10 179 626,59
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
SAAMISET		
Siirtosaamiset	34 027,76	300 701,74
RAHAT- JA PANKKISAAMISET		
Pankkisaamiset	605 912,52	846 450,66
	11 626 921,76	11 327 478,99
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	654 227,04	654 227,04
MUUT RAHASTOT		
Nimikko- ja muistorahastot	4 851 410,80	3 908 025,25
Lisäys	246 003,33	943 385,55
	5 097 414,13	4 851 410,80
Edellisten tilikausien ylijäämä	5 586 940,78	5 879 179,89
Tilikauden yli-/alijäämä	130 571,88	-292 239,11
VIERAS PÄÄOMA	5 717 512,66	5 586 940,78
LYHYTAIKAINEN		
Siirtovelat	157 422,93	234 900,37
Ennakonpidätys	345,00	0,00
	157 767,93	234 900,37
	11 626 921,76	11 327 478,99

HALLINTOELIMET

Hallitus

Professori **Mikael Knip**, s. 1950, Helsingin yliopisto, puheenjohtaja vuodesta 2007 alkaen, jäsen vuodesta 2000 ja erovuorossa 2019

KTM **Jouko Oksanen**, s. 1951, varapuheenjohtaja, jäsen vuodesta 1990 ja erovuorossa 2020

LT **Markku Saraheimo**, s. 1958, Helsingin kaupunki, varapuheenjohtaja, jäsen vuodesta 2013 alkaen ja erovuorossa 2021

Professori **Per-Henrik Groop**, s. 1956, Folkhälsan, jäsen vuodesta 2003 ja erovuorossa 2019

KTM **Laura Ihamuotila**, s. 1969, jäsen vuodesta 2011 ja erovuorossa 2019

Asianajaja **Harri Jussila**, s. 1975, Asianajotoimisto Merilampi Oy, jäsen vuodesta 2015 ja erovuorossa 2019

Toiminnanjohtaja **Janne Juvakka**, s. 1966, Suomen Diabetesliitto ry, jäsen vuodesta 2014 ja erovuorossa 2020

KTM **Soile Kivinen**, s. 1961, jäsen vuodesta 2010 ja erovuorossa 2018

Maanviljelysneuvos **Esko Lindstedt**, s. 1943, jäsen vuodesta 1986 ja erovuorossa 2018

KTM **Kaisa Maijala**, s. 1971, jäsen vuodesta 2012 ja erovuorossa 2020

Professori **Pirjo Nuutila**, s. 1959, Turun yliopisto, jäsen vuodesta 2015 ja erovuorossa 2019

Apteekkari **Stina Parkkamäki**, s. 1954, jäsen vuodesta 2016 ja erovuorossa 2020

Sairaanhoitopiirin johtaja **Jaakko Pihlajamäki**, s. 1954, Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoitopiiri, jäsen vuodesta 2011 ja erovuorossa 2019

Founding partner **Sari Siikasalmi**, s. 1980,
Vimma CC Oy, jäsen vuodesta 2016 ja
erovuorossa 2020

Johtaja **Tommi Vasankari**, s. 1967, UKK-
instituutti, jäsen vuodesta 2016 ja
erovuorossa 2020

YTM **Erkki Virtanen**, s. 1952,
jäsen vuodesta 2005 ja erovuorossa 2021

Työvaliokunta

Mikael Knip, puheenjohtaja
Harri Jussila
Soile Kivinen
Kaisa Maijala
Jouko Oksanen
Markku Saraheimo
Jarmo Riihelä, sihteeri

Tieteellinen valiokunta

Professori **Jorma Toppari**, puheenjohtaja
LT Anu-**Maaria Hämäläinen**
FT **Sanna Lehtonen**
Professori **Leo Niskanen**
Professori **Tiinamaija Tuomi**
Dosentti **Leena Moilanen**, sihteeri

Varainsijoitusvaliokunta

KTM **Jouko Oksanen**, puheenjohtaja
Varatoimitusjohtaja **Eero Eriksson**
Sijoitusjohtaja **Eeva Grannenfelt**
Sijoitustoiminnan johtaja **Veli-Pekka Heikkinen**
Sijoitusjohtaja **Hanna Hiidenpalo**
FM **Jorma Leinonen**
Toimitusjohtaja **Heikki Nakari**
Asiamies **Jarmo Riihelä**, sihteeri

Tilintarkastajat

Tilintarkastusyhteisö Idman Vilen Grant
Thornton Oy

Vastaava tilintarkastaja **Mirja Juusela**,
KHT

Kalle Kotka, KHT

Diabetestutkimussäätiön hallituksen puheenjohtaja on professori **Mikael Knip**.

TILINTARKASTUSKERTOMUS

DIABETESTUTKIMUSSÄÄTIÖ STIFTELSEN FÖR DIABETESFORSKNING SR.:N HALLITUKSELLE

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Diabetestutkimussäätiö Stiftelsen för Diabetesforskning sr.:n (y-tunnus 0155412-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2017. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan säätiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa. Olemme riippumattomia säätiöstä niiden Suo-

messa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsitksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus vastaa muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen sisältyvän informaation. Tilinpäätöstä koskeva lausuntonne ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea toimintakertomukseen sisältyvä informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko toimintakertomukseen sisältyvä informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin

olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomukseen sisältyvässä informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lakiin perustuvat lausunnot

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto säätiölain 4:2.2 §:n edellyttämistä seikoista.

Hallitus vastaa tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa annetuista tiedoista sekä siitä, että säätiön toimielinten jäsenille suoritettut palkkiot ja korvaukset ovat tavanomaisia.

Lausuntonamme esitämme, että säätiön tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa on

 Tilintarkastuskertomukseen sisältyvät hallituksen ja tilintarkastajan velvollisuudet:
www.diabetestutkimus.fi/tilintarkastuskertomus2017

annettu säätiön toiminnasta tilikaudella tiedot, jotka ovat olennaisia säätiön tarkoitusta ja toimintamuotoja koskevien sääntömääräysten noudattamisen arvioimiseksi. Säätiö ei ole suorittanut palkkioita toimielinten jäsenille. Säätiön suorittamia matkakorvauksia toimielinten jäsenille on pidettävä tavanomaisina.

Tampereella, huhtikuun 11. päivänä 2018

Mirja Juusela, KHT

Kalle Kotka, KHT

Idman Vilén Grant Thornton Oy
-tilintarkastusyhteisö

Leo ja Lila. DIPP-tutkimuksessa mukana olevat suomalaislapset antavat arvokkaan lahjan diabetestutkijoille.

**Lämmin kiitos
lahjoittajillemme.
Tutkimus etenee
teidän tuellanne.**

LAHJOITTAJAT

2017 lahjoitukset nimikkorahastoihin

Muistorahastot

Haverinen Eero
Huopio Terhi
Ristaniemi Raimo
Tikka Paavo
Vuorinen Lahja

Nimikkorahastot

Kekäläinen Emilia
Kivinen Soile ja Lauri

Merkkipäivärahasto

Isokallio Ammi

Yrityslahjoitukset

Maarakennus O Ryhänen Oy
Novo Nordisk Farma
Pihtiputaan Apteekki
SFS Intec Oy
Tampereen Työväen Teatteri

Muut lahjoitukset 2017

Heikkilä Pia
Hurtola Harri
Häyrinen Susanna
Järvinen Mari
Kalliovaara Eeva ja Olavi
Kankaanpää Timo
Kasi Sakari
Kyykkä Ari-Pekka
Laakso Antti
Levin Anders
Mynttinen Jukka
Myrevik Mats
Nieminen Helmi
Palo Vesa
Posa Liisa
Rehn-Lindström Carina
Saaresmäki Aulis
Saarinen Timo
Salmenkaita Aino
Sevola Yrjö
Sjöblom Inga-Lill
Soininen Mia
Tanttu Hanna
Teittinen Yrjö
Uutela Leena
Wickholm Zacharias
Virta Kirsi
Virta Riina

Rahastot

Muistorahastot

Alpisto Riitta
Autio Arvo
Haverinen Eero
Heikkinen Irja
Heinonen Tarja
Honkanen Armas
Huopio Terhi
Hurme Saara
Järvinen Elma
Järvinen Sirpa "Antsu"
Kohmo Hanna
Koskelainen Raili
Koskiala Kaarlo
Larjavuo Raili
Larjola Hilikka
Lötjönen Ida
Möttönen Eila
Nyström Hans
Pitkänen Mari
Pykälistö Olavi
Ristaniemi Raimo
Ruosteenoja Matti
Siren Hilja
Sjölund Sylvia
Starck Maija-Liisa

Tikka Paavo
Töyrylä Osmo
Vuorinen Anita
Vuorinen Lahja
Yli-Kahri Reino

Merkkipäivärahastot

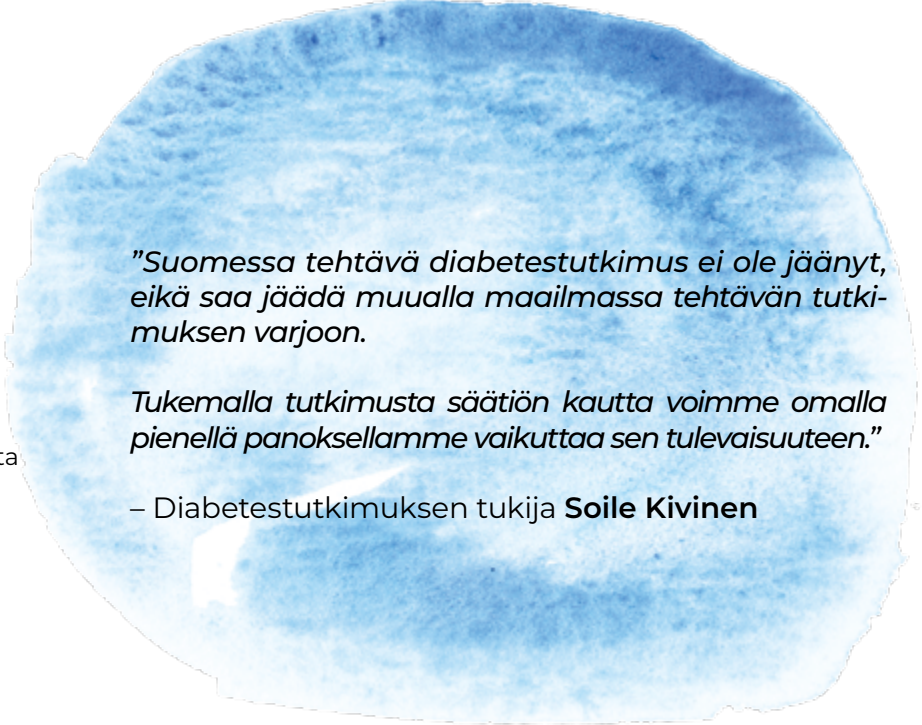
Groop Per-Henrik
Isokallio Ammi
Kangas Tero
Knip Mikael
Kohtamäki Timo
Lindstedt Esko
Merilampi Pekka
Olin Tenho
Ollila Erkki
Paitula Hannu
Rissanen Helena
Stenius-Kaukonen Marjatta
Virtanen Erkki

Nimikkorahastot

Kekäläinen Emilia
Kivinen Soile ja Lauri
Kukkola Elli
Ljungdahl Rune
Maijala Kaisa ja Tommi
Mausteaitta Oy
Vaittinen Teuvo

Muut rahastot

Lilly Säätiö
Novo Nordisk

"Suomessa tehtävä diabetestutkimus ei ole jäänyt, eikä saa jäädä muualla maailmassa tehtävän tutkimuksen varjoon.

Tukemalla tutkimusta säätien kautta voimme omalla pienellä panoksellamme vaikuttaa sen tulevaisuuteen."

– Diabetestutkimuksen tukija **Soile Kivinen**

TUTKIMUSMYÖNTEISYYDEN ARVOA EI VOI MITATA RAHASSA

Kun lääketieteen tutkijoilta kysytään, mitkä seikat mahdollistavat korkealuokkaisen tutkimustyön nimenomaan Suomessa, nostaa moni heistä yhdeksi tärkeimmäksi tekijäksi suomalaisten tutkimusmyönteisyyden.

Tutkimusmyönteisyys tarkoittaa sitä, että me suomalaiset olemme halukkaita osallistumaan vapaaehtoisina tutkimuksiin, jotka vievät lääketiedettä eteenpäin. Usein vapaa-ajallamme ja täysin ilman korvausta.

Diabetestutkimuksiin osallistuu jopa kokonaisia perheitä, ja Turussa, Tampereella tai Oulussa syntyvästä lapsesta voi tulla diabetestutkimuksen tukija jo vastasyntyneenä. DIPP-tutkimuksessa kerätään napaverinäytteitä, jotka auttavat tutkijoita ratkaisemaan tyypin 1 diabeteksen puhkeamiseen johtavia syitä.

Osallistumalla voi auttaa

Millaisia ajatuksia DIPP-tutkimukseen osallistuminen herättää? Kahden lapsen äiti **Kirsi Stjernberg** kirjoitti tutkimuksistaan Diabetesliiton Deeblogi-sivustolla:

”Kaikilta lapsilta seulotaan TYKS:issä napaverinäytteestä diabeteksen riskigeeni. Molemmilla lapsillamme tämä geeni oli. Ilmoitimme heidät mukaan DIPP-tutkimukseen, koska koimme tärkeäksi, että sairauden syyt saadaan selville ja sen puhkeamista voitaisiin jatkossa mahdollisesti estää. Lisäksi ajattelimme, että kun lapsilla kuitenkin on riski sairastua, voisimme näin taata ettei sairaus mahdollisesti puhjetessaan ehtisi tehdä tuhojaan elimistössä kun se saataisiin varhain kiinni.

En huolestunut hirveästi, kun tuolloin kolmivuotiaalla tyttärelläni DIPP-seu-

rannassa todettiin ensimmäisten vasta-aineiden kohonneen. Ajattelin, että ehkä hän sairastuu vasta aikuisena tai ehkä vasta-aineita ei ilmestykään lisää. Mutta vääjäämättä vajaan parin vuoden kuluessa ensimmäisten vasta-aineiden ilmaantumisesta kaikki vasta-aineryhmät kohosivat yksi kerrallaan ja jatkoivat kohoamistaan.

Jossain vaiheessa oli uskottava, että perheeseen on tulossa itseni lisäksi toinen diabeetikko. Diagnoosi tuli lopulta tammikuussa 2011.

Esikoisemme sairastumisriski on nyt luokkaa 10 % ja hän jatkaa mukana DIPP-tutkimuksessa. Kun ajatuksen kääntää toisinpäin, 90 prosentin todennäköisyydellä hän ei koskaan sairastu diabetekseen. Silti silmät ovat tässä suhteessa myös avautuneet. Vertaistukiryhmissä on perheitä, joissa diabetes on jopa kolmella lapsella ja toisella vanhemmista. Aika rajua.”

Lue Kirsi Stjernbergin teksti kokonaisuudessaan:
www.deeblogi.fi/2018/01/enta-diabeteksen-periytyvyys-dipp-tutkimus

Suosimme suomalaista osaamista

*Meille on tärkeää, että myös julkaisuissamme näkyy suomalainen osaaminen. Tämän julkaisun kuvitus ja taitto ovat tamperelaisen kuvittajan **Julia Prusin** käsialaa, ja painotyö on tehty ympäristövastuuseen sitoutuneessa Hämeen Kirjapainossa. Tutustu kuvittajaan: www.juliaprusi.com*

TUE TUTKIMUSTA – TUET TUTKIJAA

Merkkipäivämuistamiset

Kun haluat merkkipäivänäsi ohjata mahdolliset muistamiset diabetestutkimuksen tukemiseen, saat meiltä onnitteluadressin, josta näet kaikkien rahalahjan antaneiden nimet ja lahjoitusten yhteissummam. Ota yhteyttä meihin ennen merkkipäivääsi, neuvomme miten toimia.

Lahjoitukset

Lahjoitustilimme pankeissa:

Nordea FI87 2001 1800 0262 99

Danske Bank FI90 8000 1800 2236 96

OP-Pohjola FI50 5730 0820 4573 60

Verkkomaksulla helposti myös verkkosivujemme www.diabetestutkimus.fi kautta.

Testamentit

Voit määrätä testamenttissasi omaisuutesi tai osan siitä Diabetestutkimussäätiölle. Tilaa meiltä maksuton testamenttiopas päätöksentekosi avuksi. Perustamme testamenttilahjoittajille muistorahaston.

Edesmenneen muistamiset

Mahdollisten surunvalittelukukkien sijaan edesmennyttä voi pyytää muistamaan tuella

diabetestutkimukselle. Toimitamme omaisille tiedon kaikkien muistajien nimistä sekä muistamisten yhteissummasta. Ota yhteyttä meihin, neuvomme miten toimia.

Yrityslahjoitukset

Yritysten lahjoitukset Diabetestutkimussäätiölle ovat verovähennyskelpoisia, kun summa on 850–50 000 euroa.

Yhteystiedot

Diabetestutkimussäätiö sr

Asiamies **Jarmo Riihela**

Suomen Diabetesliitto

Näsilinnankatu 26

33200 Tampere

p. 03 2860 111

p. 0400 723 660 / Jarmo Riihela

jarmo.riihela@diabetes.fi

diabetestutkimus@diabetes.fi

www.diabetestutkimus.fi

KIITOS!

Diabetestutkimussäätiön toiminta on verovapaata, käytämme saamamme lahjoitukset ja testamentit lyhentämättöminä tutkimuksen tukemiseen. Poliisihallituksen myöntämä rahankeräyslupa RA/2018/161.